

Nader onderzoek huismussen,
vleermuizen en grondgebonden
zoogdieren
ter plaatse van:

**Husselsesteeg 24
te Putten**

projectnummer

192925

TITELBLAD

RAPPORT

Type onderzoek	Nader onderzoek huismussen, vleermuizen en grondgebonden zoogdieren
Locatie onderzoek	Husselsesteeg 24 te Putten
Projectnummer	192925
Versie rapportage	1.0
Auteur	T. Paerels
Controle en vrijgave	J. Kamps
Paraaf vrijgave	
Datum	10 oktober 2020

OPDRACHTGEVER

Naam	SKS Connected B.V.
Contactpersoon	dhr. P.C. Rosier
Adres	Dorpsstraat 92, 3751 ES BUNSCHOTEN SPAKENBURG

UITGEVOERD DOOR

info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

Kantoor Zuidwolde
 Industrierweg 20
 7921 JP Zuidwolde
 Tel: 0528 373 982

Kantoor Appingedam
 Opwierderweg 160
 9902 RH Appingedam
 Tel: 0596 633 355

Kantoor Almere
 Transistorstraat 91-34
 1322 CL Almere
 036 82 00 397

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2015", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties, sloopbegeleiding, bouwkundige opnames en energieprestatie advies.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Dit onderzoek en advies is tot stand gekomen onafhankelijk van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gemachtigd gebruik te maken van de ontheffingen en correspondentie met bevoegde gezagen van het Netwerk Groene Bureaus met betrekking tot Wet natuurbescherming.

DISCLAIMER

Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien: de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is, de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken en het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt.

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

© 2020 Eco Reest BV.

Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren: Eco Reest 2020, Nader onderzoek vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen, Husselsesteeg 24 te Putten (192925).

INHOUD

1.	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding en doelstelling	4
1.2	Wettelijk kader	4
1.2.1	Vogelrichtlijn.....	4
1.2.2	Habitatrichtlijn, bijlage II van verdrag van Bern en Bijlage I van verdrag van Bonn	5
1.2.3	Overige nationaal beschermde soorten	5
1.3	Leeswijzer.....	5
2.	PLANGEBIED EN VOORGENOMEN WERKZAAMHEDEN	6
2.1	Beschrijving plangebied	6
2.2	Voorgenomen werkzaamheden en planning.....	8
3.	ONDERZOEKSOPZET	9
3.1	Vleermuizen	9
3.2	Huismus.....	10
3.3	Eekhoorn	10
3.4	Marterachtigen	11
3.5	Omgevingsscan Spreeuw.....	12
4.	RESULTATEN.....	13
4.1	Vleermuizen	13
4.1.1	Verblijfplaatsen	13
4.1.2	Foerageergebied.....	14
4.1.3	Vliegroutes.....	14
4.2	Huismus.....	14
4.2.1	Nestplaatsen.....	14
4.3	Eekhoorn	15
4.3.1	Verblijfplaatsen	15
4.4	Marterachtigen	15
4.4.1	Verblijfplaatsen	15
4.5	Overige waarnemingen	15
4.5.1	Nestplaatsen vogels.....	15
4.5.2	Verblijfplaatsen overige soorten	16
5.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	17
5.1	Functie van het plangebied en effecten	17
5.1.1	Vleermuizen.....	17
5.1.2	Grondgebonden zoogdieren.....	17
5.1.3	Jaarrond beschermde vogelnesten	18
5.1.4	Niet jaarrond beschermde vogelnesten	18
5.2	Vervolgstappen.....	18
5.2.1	Ontheffing	18
5.2.2	Mitigerende maatregelen.....	18
5.2.3	Zorgplicht.....	19
5.3	Verantwoording.....	19
	LITERATUURLIJST	20

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding en de doelstelling van het onderzoek en het wettelijk kader.

1.1 Aanleiding en doelstelling

De opdrachtgever is van plan het perceel aan de Husselsesteeg 24 te herontwikkelen. De herontwikkeling bestaat uit sloop van de bestaande woning en nieuwbouw op dezelfde locatie, verwijderen van een tweetal chalets en nieuwbouw van een woning binnen het huidige bosperceel. Eén van de chalets is in de zomer van 2020 reeds verwijderd. Ten behoeve van de nieuwe woning zal een ontsluitingsweg worden aangelegd.

In dat kader is door Eco Reest een quickscan uitgevoerd (rapportnummer 192335, 28 november 2019). Hieruit is naar voren gekomen dat de locatie geschikt is voor verblijfplaatsen van vleermuizen, eekhoorns, marterachtigen en jaarrond beschermde nestplaatsen van huismussen.

Om vast te stellen of uit te sluiten dat zich verblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten van één of meerdere soorten op de locatie bevinden is Eco Reest BV gevraagd nader onderzoek uit te voeren naar vleermuizen, huismussen en grondgebonden zoogdieren ter plaatse van Husselsesteeg 24 te Putten.

Doel van het nader onderzoek is tweeledig:

1. Er wordt vastgesteld of en zo ja op welke manier, het plangebied deel uitmaakt van het functioneel leefgebied van:
 - Vleermuizen
 - Eekhoorns
 - Marterachtigen
 - Huismussen
2. Daarnaast wordt bepaald of de voorgenomen werkzaamheden een overtreding van de Wet natuurbescherming (Wnb) tot gevolg hebben.

1.2 Wettelijk kader

1.2.1 Vogelrichtlijn

De huismus is een beschermde inheemse vogelsoort als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

- Op grond van artikel 3.1 lid 2 van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Op grond van artikel 3.1 lid 4 van de Wnb is het verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- Op grond van artikel 3.1 lid 5 van de Wnb is het verbod, bedoeld in het vierde lid, niet van toepassing indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het nest van een vogel, zoals bedoeld in artikel 3.1 lid 2 van de Wnb is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de

broedlocatie ongeschikt te maken. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

Artikel 3.1 lid 2 van de Wnb is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Nesten van de huismus zijn op basis van vaste jurisprudentie bovendien jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald.

Nesten van soorten (waaronder spreeuw) met een jaarrond beschermd functioneel leefgebied, zijn alleen jaarrond beschermd als onvoldoende alternatieve nestmogelijkheden beschikbaar zijn.

1.2.2 Habitatrichtlijn, bijlage II van verdrag van Bern en Bijlage I van verdrag van Bonn

Alle vleermuissoorten zijn beschermde inheemse soorten als bedoeld in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn en is zodoende beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.5 lid 2 van de Wnb is het verboden om dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Op grond van artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is het verboden om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 3.5 lid 4 van de Wnb vallen onder andere kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven maar ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van de voortplantingsplaats of rustplaats worden hieronder gerekend. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen als holen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd door artikel 3.5 lid 4 van de Wnb.

1.2.3 Overige nationaal beschermde soorten

In de Wet natuurbescherming is een lijst met nationaal beschermde soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Lid 2 van dit artikel luidt als volgt:

- Op grond van artikel 3.10 lid 2 van de Wnb is het verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen

In provincie Gelderland is voor de eekhoorn, boommarter en steenmarter geen vrijstelling van toepassing en deze soort valt derhalve onder dit beschermingsregime.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het plangebied besproken. Hoofdstuk 3 bevat een onderzoeksopzet. Hoofdstuk 4 beschrijft de resultaten van het uitgevoerde onderzoek. Besloten wordt met hoofdstuk 5; de conclusies en advies voor eventueel benodigde vervolgstappen voor het project.

2. PLANGEBIED EN VOORGENOMEN WERKZAAMHEDEN

In dit hoofdstuk zijn het plangebied en de voorgenomen werkzaamheden binnen het plangebied beschreven.

2.1 Beschrijving plangebied

Het onderzoeksterrein is gelegen aan de Husselsesteeg 24 te Putten.

Het onderzoeksterrein heeft een oppervlakte van circa 7000 m² en bestaat uit een bestaande woning en bijbehorend perceel. De bijbehorend grond bestaat uit een tuin en een voormalige camping.

In figuur 2.1 is de onderzoekslocatie aangegeven. Figuur 2.2 tot en met 2.5 zijn overzichtsfoto's van het plangebied.

Figuur 2.1 Plangebied (rood omlijnd) bebouwing (blauw/paars omlijnd) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

Figuur 2.2. Overzicht van meerdere bomen binnen het plangebied gezien van de noordzijde.

Figuur 2.3. Aanwezige chalet met schuur ten noorden van het plangebied.

Figuur 2.4. Bestaande woning binnen het plangebied.

Figuur 2.5. Woning met bijbehorende schuur op het plangebied.

2.2 Voorgenomen werkzaamheden en planning

De opdrachtgever is voornemens om de bestaande woning te slopen. Op dezelfde plek wordt een nieuwe vrijstaande woning gerealiseerd. Een van de twee chalets aan de noordzijde van het plangebied is in de zomer van 2020 reeds verwijderd. De andere zal op een later moment verwijderd worden. Op de locatie van het nog te verwijderen chalet zal een tweede woning worden gebouwd. Deze wordt ontsloten via de oostzijde (zie figuur 2.6).

Voor de realisatie van de nieuwe woningen en ontsluitingsweg zal er beplanting worden verwijderd. Waar mogelijk zullen, met name langs de rand van het perceel, bomen worden gespaard. In figuur 2.6 is het toekomstige plan weergegeven op kaart.

Figuur 2.6. Herindeling Husselsesteeg 24 te Putten (bron: opdrachtgever).

3. ONDERZOEKSOPZET

In dit hoofdstuk zijn de methoden van het veldonderzoek per onderzochte soort(groep) beschreven.

3.1 Vleermuizen

Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen uit de meest recente versie van het Vleermuisprotocol (versie 2017). Het vleermuisonderzoek heeft plaatsgevonden door middel van vier bezoeken. Hiervan zijn twee rondes uitgevoerd tijdens de kraamtijd van vleermuizen. Daarnaast zijn twee bezoeken uitgevoerd tijdens de paartijd van vleermuizen. Tegelijkertijd met het onderzoek naar verblijfplaatsen zijn ook de functie vliegroute en leefgebied onderzocht.

Met behulp van een batdetector (Pettersson D240x) is de aanwezigheid van kraam-, zomer- of paarverblijfplaatsen van vleermuizen binnen de onderzoekslocatie in beeld gebracht. Gedurende de bezoeken is het plangebied twee uur lang onderzocht op verblijfplaatsen van gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen. Twee onderzoeksrondes hebben plaatsgevonden in de avonden, na zonsondergang. Twee rondes zijn uitgevoerd vanaf twee uur voor zonsopkomst. Hierbij zijn geluids- en visuele waarnemingen genoteerd en ultrasone geluiden van vleermuizen opgenomen.

De onderzoeken in de kraamperiode zijn met meer veldwerkers uitgevoerd dan in de paarperiode, omdat hierbij extra is gelet op in- en uitvliegende dieren, terwijl bij het onderzoek naar paarverblijven de nadruk lag op geluidswaarnemingen (baltsgeluiden).

Analyse van opgenomen vleermuisgeluiden heeft, waar nodig, plaatsgevonden met behulp van het programma Wavesurfer of Batsound. Hierbij is met behulp van sonogrammen het in het veld opgenomen geluid op soort gedetermineerd.

Het onderzoek naar vleermuizen heeft op de volgende data en bij de onderstaande weersomstandigheden plaatsgevonden:

Tabel 3.1 Uitgevoerde onderzoeksrondes vleermuizen

Bezoek	Datum (2020)	Starttijd	Weersomstandigheden	Aantal veldwerkers	Typen verblijfplaatsen
1	20 mei	21:10	Droog, licht bewolkt, 1 Bft, 18 °C	3	Kraam- en zomerverblijfplaatsen
2	27 juni	03:15	Droog, bewolkt, 1 Bft, 20 °C	2	Kraam- en zomerverblijfplaatsen
3	26 augustus	21:45	Droog, helder, 2 Bft, 16 °C	2	Paarverblijfplaatsen
4	24 september	05:20	Droog, helder, 1 Bft, 11 °C	2	Paarverblijfplaatsen

3.2 Huismus

Het onderzoek naar huismussen is uitgevoerd overeenkomstig de eisen uit de Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (versie 2017). Deze schrijft voor dat er twee veldbezoeken moeten plaatsvinden in de periode van 1 april tot 20 juni. Deze veldbezoeken moeten tussen 1 à 2 uur na zonsopkomst of 1 à 2 uur voor zonsondergang worden uitgevoerd bij droog weer.

Het doel van het nader onderzoek naar huismussen is het vaststellen of uitsluiten van jaarrond beschermde nestplaatsen van deze soort binnen het onderzoeksgebied. In geval er sprake is van nestelende huismussen in het onderzoeksgebied, is tevens vastgesteld om hoeveel nestplaatsen het gaat.

Tijdens het onderzoek is gebruik gemaakt van een verrekijker om het exacte gedrag en de nestlocaties in detail te kunnen bepalen. Nestlocaties zijn vastgesteld op basis van nest-indicerende waarnemingen, zoals zingende mannetjes, bezoeken aan potentiële nestplaatsen, transport van nestmateriaal en transport van voedsel voor de jongen.

Het onderzoek naar huismussen heeft op de volgende data en bij de onderstaande weersomstandigheden plaatsgevonden:

Tabel 3.2 Uitgevoerde onderzoeksronden huismus

Bezoek	Datum (2020)	Weersomstandigheden	Aantal veldwerkers
1	21 april	Droog, helder, 3-4 Bft, 19 °C	1
2	06 mei	Droog, helder, 1 Bft, 10 °C	1

3.3 Eekhoorn

Het voorkomen van de eekhoorn is onderzocht middels zichtwaarnemingen tijdens twee veldbezoeken in het voorjaar. Hierbij is met behulp van een verrekijker gezocht naar eekhoorn en sporen van eekhoorn, zoals nesten en verse vraatsporen. Het onderzoek naar de eekhoorn is door één persoon uitgevoerd.

Tabel 3.3 Uitgevoerde onderzoeksronden eekhoorn

Bezoek	Datum (2020)	Weersomstandigheden	Aantal veldwerkers
1	21 april	Droog, helder, 3-4 Bft, 19 °C	1
2	06 mei	Droog, helder, 1 Bft, 10 °C	1

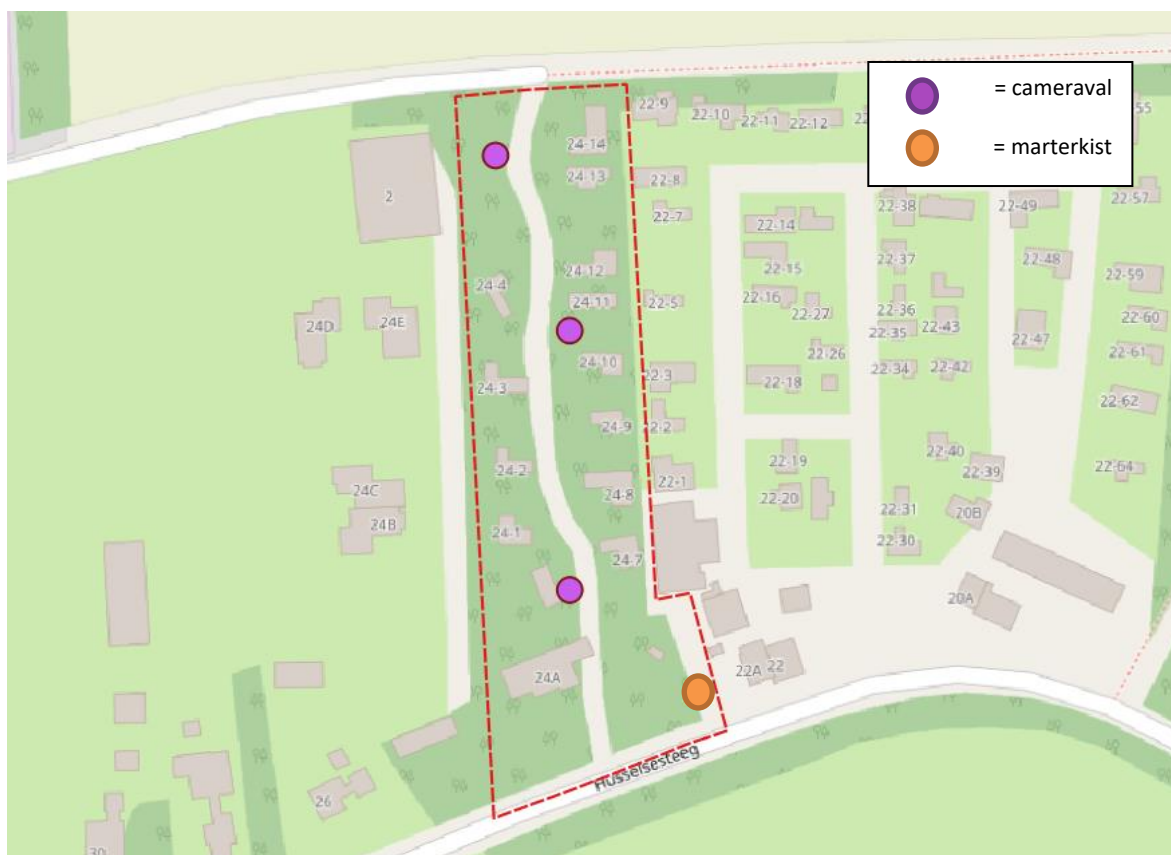
3.4 Marterachtigen

Voor het onderzoek naar marterachtigen is de methode gebaseerd op de handreiking van de provincie Overijssel¹.

Voor een plangebied tussen de 0 en 1 hectare moet 1 cameraval en één marterkist worden ingezet. Het onderzoek naar (kleine) marterachtigen is uitgevoerd middels het plaatsen van cameravallen op drie locaties en één marterkist. De cameravallen en marterkist zijn geplaatst in landschapselementen met een grote trefkans (zie figuur 3.1).

Deze dienen voor een goed onderzoek minimaal drie weken operationeel in het onderzoeksgebied aanwezig te zijn in de periode maart tot en met augustus.

De cameravallen en marterkist zijn in de periode van 22 april 2020 tot en met 09 juni 2020 binnen het onderzoeksgebied aanwezig geweest.

Figuur 3.1 Locaties cameravallen (paars) en marterkist (oranje).

¹ Veldman, J. en C. Troost (2019). Soortenbescherming in Overijssel. Bunzing, egel, hermelijn en wezel. Provincie Overijssel, juli 2019.

3.5 Omgevingsscan Spreeuw

In provincie Gelderland is onder andere de spreeuw opgenomen op de Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied. Het gaat om soorten die vaak terugkeren naar de plek waar zij het jaar ervoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan. Deze soorten beschikken echter wel over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Ze zijn op deze lijst geplaatst vanwege bijvoorbeeld de slechte staat van instandhouding waarin ze verkeren. Het zijn ook soorten die specifieke eisen stellen aan hun nestplaats en bijbehorend functioneel leefgebied, waardoor binnen de reikwijdte van de soort slechts beperkte alternatieve nestgelegenheden aanwezig zijn.

Voor deze soorten moet een omgevingsscan wordt uitgevoerd. Deze omgevingsscan moet duidelijkheid geven over de feitelijke ecologische omstandigheden van de betreffende vogelsoorten ter plaatse. Als uit de omgevingsscan blijkt dat er geen zwaarwegende feiten en/of ecologische omstandigheden voor de betreffende soort op die locatie aan de orde zijn, hebben deze nesten alleen bescherming in de periode van balts/nestbouw, broedperiode en verzorging vliegvlugge jongen. Met andere woorden: in het broedseizoen zijn de nesten beschermd. Buiten het broedseizoen zijn de nesten/nestgebieden van deze vogelsoorten beschermd als er onvoldoende alternatieve nestmogelijkheden zijn

De omgevingsscan heeft bestaan uit bronnenonderzoek naar het voorkomen van de spreeuw in de directe omgeving van het plangebied. Tevens is de omgeving van het plangebied beoordeeld op de geschiktheid als biotoop voor de spreeuw. Op grond van deze gegevens is een indruk verkregen van alternatieve broedplaatsen en geschikt leefgebied zodat een effectbeoordeling op de staat van instandhouding kan worden uitgevoerd.

4. RESULTATEN

In dit hoofdstuk zijn de resultaten van het veldonderzoek per onderzochte soort(groep) beschreven.

4.1 Vleermuizen

4.1.1 Verblijfplaatsen

Tijdens het onderzoek zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

Gedurende het onderzoek zijn er geen in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen binnen het plangebied.

Tijdens het derde veldbezoek is een paarterritorium van de gewone dwergvleermuis waargenomen binnen het noordelijke deel van het plangebied. Binnen dit territorium bevindt zich de te slopen chalet en een geschikte (dennen)boom met loszittend schors (zie figuur 4.1).

Bij de te slopen chalet zijn geen geschikte in-/uitvlieg openingen waargenomen. Daarnaast is er geen (zwerm)gedrag waargenomen dat wijst op een verblijfplaats van vleermuizen binnen de chalet of woning van het onderzoeksgebied.

De boom met loszittend schors kan mogelijk dienen als paarverblijfplaats. Volgens het huidige plan zullen er geen bomen worden verwijderd in dit deel van het plangebied, waardoor de mogelijke paarverblijfplaats intact blijft.

Tabel 4.1 Veldbezoeken en waarnemingen vleermuizen

Bezoek	Adres	Nr.	Vleermuissoort	Aantal	Functie verblijfplaats	Invliegopening
1	Geen relevante waarnemingen binnen plangebied	-	-	-	-	-
2	Geen relevante waarnemingen binnen plangebied	-	-	-	-	-
3	Husselsesteeg*	24	Gewone dwergvleermuis	1	Paarterritorium	-
4	Geen relevante waarnemingen binnen het plangebied	-	-	-	-	-

*verblijfplaats niet waargenomen

Figuur 4.1. baltslocatie gewone dwergvleermuis (paars omlijnd) en geschikte dennenboom (blauw).

4.1.2 Foerageergebied

Binnen het plangebied zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen. Het opstaande groen zal volgens de huidige plannen grotendeels intact blijven. Daarnaast is in de directe omgeving voldoende soortelijk habitat aanwezig. Het gaat daarom niet om een essentieel foerageergebied.

4.1.3 Vliegroutes

Binnen en langs het plangebied zijn enkele passerende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen. Lijnvormige elementen zoals bosranden die het perceel begrenzen blijven intact.

4.2 Huismus

4.2.1 Nestplaatsen

Tijdens het veldonderzoek zijn geen nestplaatsen van huismussen waargenomen.

4.3 Eekhoorn

4.3.1 Verblijfplaatsen

Tijdens de twee veldbezoeken zijn er geen nesten van eekhoorns waargenomen. Ook zijn er geen sporen van eekhoorn aangetroffen die wijzen op langdurig gebruik van het plangebied door deze soort.

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat er geen sprake is van een verblijfplaats van de eekhoorn binnen het plangebied.

4.4 Marterachtigen

4.4.1 Verblijfplaatsen

Er zijn geen marterachtigen waargenomen op de camerabeelden of tijdens het veldwerk. Daarnaast zijn er geen aanwijzingen (zoals sporen) voor de aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats van marterachtigen waargenomen.

4.5 Overige waarnemingen

4.5.1 Nestplaatsen vogels

Tijdens het veldonderzoek zijn binnen het plangebied nesten van de kauw en spreeuw waargenomen (zie tabel 4.7). Er is een nest van de kauw aanwezig nabij de schoorsteen op de woning aan de zuidzijde van het plangebied. Daarnaast zijn er twee spreuwen nesten aanwezig in dezelfde woning. Een aan de noordzijde bij de dakgoot en een aan de zuidzijde onder de eerste rij dakpannen.

Alle broedvogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen dan niet worden verstoord. Nesten van spreeuw zijn tevens opgenomen in categorie vijf van de lijst met jaarrond beschermde soorten. Dit houdt in dat onder bepaalde omstandigheden deze nesten toch jaarrond beschermd zijn.

Spreeuw broedt in holtes van bomen, nestkasten en kieren van gebouwen. Het plangebied bevindt zich in een bosrijke omgeving, met veel potentieel geschikte bomen om in te broeden. Daarnaast zijn er in de directe omgeving verschillende woningen aanwezig met geschikte dakpannen om onder te broeden. Gezien het geringe aantal nestplaatsen binnen het plangebied en de geschiktheid van de omgeving voor deze soort, is voldoende alternatieve nestgelegenheid beschikbaar en zijn deze nestplaatsen daarom niet jaarrond beschermd.

4.5.2 Verblijfplaatsen overige soorten

Wildcamera's hebben tijdens het marteronderzoek beelden opgenomen van de egel. De werkzaamheden hebben voornamelijk betrekking op de woningen, waardoor er zoveel mogelijk geschikt leefgebied voor de egel intact blijft. Daarnaast geldt voor de egel een vrijstelling in de provincie Gelderland, zodat vervolgstappen ten aanzien van egel niet aan de orde zijn. Opgemerkt wordt dat de zorgplicht te allen tijde blijft gelden, ook voor egel.

Tabel 4.7 Overzicht overige waarnemingen

Bezoek	Adres	Nr.	Waarnemingen
2	Husselsesteeg	24a	1X kauwen nest
2	Husselsesteeg	24a	2X spreeuwen nest
camera	Husselsesteeg	24	Egel

5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk vindt u de conclusies en aanbevelingen die uit de resultaten van de veldbezoeken voortvloeien, per soort(groep).

5.1 Functie van het plangebied en effecten

5.1.1 Vleermuizen

Uit de resultaten van het vleermuisonderzoek komt het volgende naar voren:

Tabel 5.1 Resultaten vleermuisonderzoek

Soort	kraamverblijf	zomerverblijf	paarverblijf	winterverblijf	overtreding Wnb
Gewone dwerg	-	-	mogelijk	-	Nee, tenzij boom gekapt wordt.
Ruige dwerg	-	-	-	-	Nee
Laatvlieger	-	-	-	-	Nee
Rosse vleermuis	-	-	-	-	Nee

Aan de noordzijde van het plangebied is een paarterritorium van gewone dwergvleermuis vastgesteld. In het te verwijderen chalet wordt geen paarverblijfplaats verwacht. Er is wel een boom met loszittend schors waar de gewone dwergvleermuis mogelijk een paarverblijfplaats heeft. Deze boom, en aangrenzend groen, blijft in de huidige plannen gespaard. Hierdoor worden geen effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen verwacht als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden.

Binnen het plangebied zijn foeragerende of doortrekkende vleermuizen waargenomen. Het (lijnvormige) groen in het plangebied blijft echter grotendeels gespaard. Bovendien blijft er in de directe omgeving voldoende soortgelijk habitat aanwezig. Hierdoor worden geen negatieve effecten op foerageergebied of vliegroutes van vleermuizen verwacht als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden.

5.1.2 Grondgebonden zoogdieren

Uit de resultaten van het onderzoek naar grondgebonden zoogdieren komt het volgende naar voren:

Tabel 5.2 Resultaten onderzoek grondgebonden zoogdieren

Soort	nestplaats	aantasting	essentieel leefgebied	aantasting	overtreding Wnb
Eekhoorn	-	-	-	-	Nee
Kleine marterachtigen	-	-	-	-	Nee
Egel	-	-	-	-	Nee

Er zijn geen waarnemingen aan marterachtigen gedaan.

Opgemerkt wordt dat er wel egel is waargenomen. Het plangebied dient als foerageergebied voor deze soort. Mogelijk is er ook een verblijfplaats binnen het plangebied aanwezig. Voor de egel geldt binnen de provincie Gelderland echter een vrijstelling van de verbodsbepalingen in artikel 3.10. Hierdoor is een ontheffing ten aanzien van deze soort niet nodig bij de voorgenomen werkzaamheden.

5.1.3 Jaarrond beschermde vogelnesten

Gedurende de veldbezoeken zijn er geen jaarrond beschermde vogelnesten waargenomen.

Tabel 5.3 Resultaten jaarrond beschermde vogelnesten

Soort	nestplaats	aantasting	essentieel leefgebied	aantasting	overtreding Wnb
Huismus	-	-	-	-	Nee
Overig	-	-	-	-	Nee

5.1.4 Niet jaarrond beschermde vogelnesten

Uit de resultaten van het onderzoek komt het volgende naar voren:

Tabel 5.4 Resultaten niet jaarrond beschermde vogelnesten

Soort	nestplaats	aantasting	essentieel leefgebied	aantasting	overtreding Wnb
Spreeuw	2x	Ja	-	-	Nee
Kauw	1x	ja	-	-	Nee

Binnen het plangebied zijn nestlocaties van spreeuw en kauw aanwezig. Nesten van spreeuw zijn niet jaarrond beschermd tenzij er zwaarwegende feiten ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Voor deze soort is een omgevingscheck uitgevoerd waaruit bleek dat er voldoende alternatieven in de directe omgeving aanwezig blijven. Voor het verwijderen van deze nestlocaties is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Opgemerkt wordt dat de nesten van alle vogels binnen het broedseizoen beschermd zijn. Het beschadigen en vernielen van nesten is verboden zolang er eieren of jongen in het nest aanwezig zijn. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is (zie paragraaf 5.2.2).

5.2 Vervolgstappen

5.2.1 Ontheffing

Er is zijn geen verblijfplaatsen of essentiële foerageergebieden of vliegroutes van middelzwaar tot zwaar beschermde soorten aangetroffen. Daarom is in dit geval geen ontheffing van de Wet Natuurbescherming nodig.

5.2.2 Mitigerende maatregelen

Bij de woning 24a aan de Husselsesteeg te Putten zijn drie niet jaarrond beschermde nesten waargenomen. Alle in gebruik zijnde nesten zijn tijdens het broedseizoen beschermd. Geadviseerd wordt om geen werkzaamheden uit te voeren binnen het broedseizoen, zodat geen sprake is overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van broedvogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is echter afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden wordt geadviseerd potentiële nestlocaties voor het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels. Ook kan ervoor worden gekozen de werkzaamheden voor het broedseizoen op te starten en continu door te werken.

Wanneer de werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart en de locaties niet van te voren dichtgezet kunnen worden, moet de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden worden vrijgegeven door een ervaren ecooloog. Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in

aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moet een zorgvuldige werkwijze worden bepaald of dienen de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

5.2.3 Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

5.3 Verantwoording

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies, indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Eco Reest BV
J. Kamps

LITERATUURLIJST

Boeken / documenten

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017

BIJ12 (2017). Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017

BIJ12 (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0, juli 2017

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill (2011): *Vleermuizen; Alle soorten van Europa en noordwest-Afrika*, De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017).
Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard Huismus, versie 2.0., december 2014

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017) Vleermuisprotocol 2017, maart 2017

Websites

www.BIJ12.nl

www.natuurloket.nl

www.soortenbank.nl

www.sovon.nl

www.vleermuis.net

www.vleermuizenindestad.nl

www.zoogdierenatlas.nl

www.zoogdiervereniging.nl